

Plantepressa

- en blogg fra botanikere ved Norsk institutt for naturforskning

Marianøkbleblom i blomst er veldig fin å se på, men hvordan blomstene er utformet kan faktisk også antyde hvordan naturen i et område har det.

Saken er at denne plantearten har to typer griffler, den delen av blomsten som løfter opp arret som tar imot pollen for befruktning. Noen planter har kort griffel og noen har lang griffel. Når bestøvende insekter på jakt etter nektar besøker blomstene så havner pollen fra de to ulike blomstertypene på ulike steder av kroppene deres. Dette gjør at pollen overføres kun mellom planter med motsatt griffellengde.

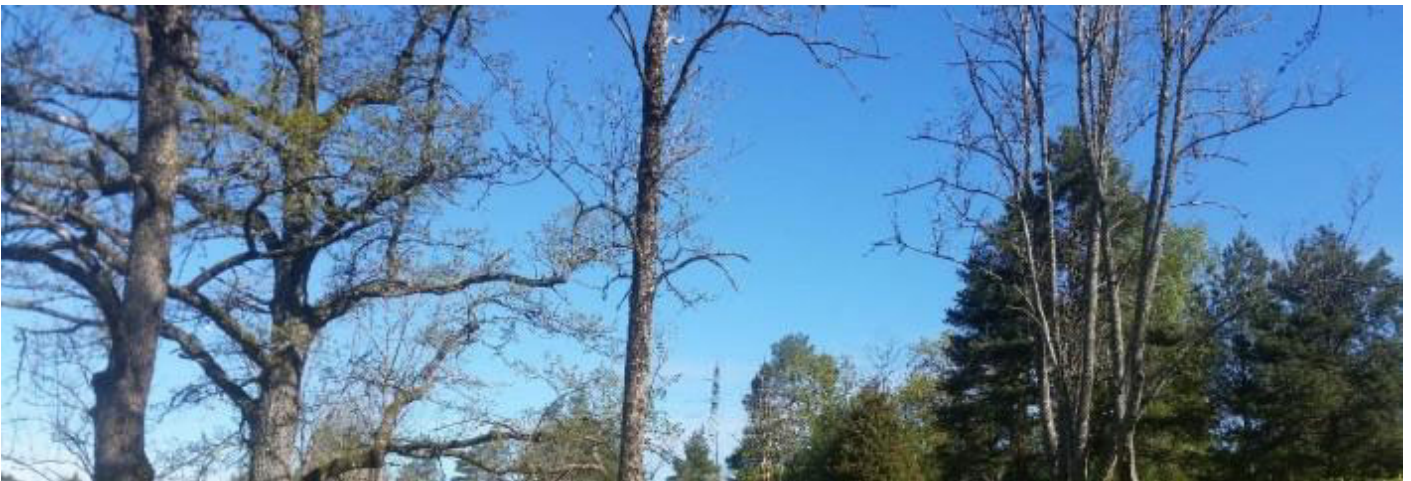
Griffelen i en blomst av marianøkbleblom kan være lang (t.v.) eller kort (t.h.). Forskjellen er som regel ganske tydelig å se. Foto: Tsipe Aavik (sjekk også på prosjektsiden www.cowslip.science).

[Charles Darwin beskrev dette som en strategi for å unngå selvbefruktning](#) – og dermed sikre større genetisk variasjon. Vanligvis er andelen planter med kort og lang griffel 50:50 i en populasjon av marianøkbleblom. Men forskere har oppdaget at dette forholdstallet kan endre seg, spesielt i mindre populasjoner som har lite kontakt med andre populasjoner via bestøvende insekter.

Marianøkbleblom, et tydelig tegn på våren. Foto: Siri Lie Olsen.

Bare gå inn på [artskart](#) og legg "marianøkbleblom" inn i søkefeltet, og vipps så ser du hvor arten finnes. Med over 3700 funn i Norge er det en god sjanse for at det er noe i nærheten av deg. Og finner du en populasjon som ikke er i artskart? [Bare registrer den](#), så har du ytt et dobbelt bidrag til forskning og overvåking av naturen vår.

U HVORDAN VI Mennesker bruker arealerne våre.

Som regel finner vi først ut at noe ikke er som det skal være med naturen rundt oss når tydelige tegn motiverer forskning og overvåking. Slik var det for eksempel med insektene, der nyheten om de dramatiske [bestandsreduksjonene i tyske verneområder](#) over en periode på nesten 30 år satte i gang et større fokus på insektmangfoldet, [også i Norge](#). Her er det viktig at forvaltning og forskning følger opp med gode systemer for [naturovervåking](#) og evaluering av [økologisk tilstand](#) som raskt gir oss informasjon om hvordan naturen har det.

Andelen av blomstertypene hos marianøkleblom kan bli en indikator som reagerer raskt på miljøendringer og den er veldig enkel å evaluere. At folk flest kan være med i utviklingen av denne indikatoren er ekstra gøy, siden folkeforskning også bidrar til økt bevissthet om naturen i samfunnet. Så grip muligheten og bidra med data fra ditt nærområde! Finn observasjonsskjema og -instruks på www.cowslip.science.

PLANTEPRESSA

BLOGG

We were unable to load Disqus. If you are a moderator please see our [troubleshooting guide](#).

Om forskning.no

- [Forskning.no](#) er en nettavis med norske og internasjonale forskningsnyheter.
- [UNG.forskning.no](#) er nyheter om forskning for barn og unge.
- [Forskning.no](#) gis ut under [Redaktørplakaten](#).
- Ansvarlig redaktør / daglig leder: Nina Kristiansen, tlf 414 55 513 / nina@forskning.no
- Redaksjonssjef: Bjørnar Kjensli, tlf 942 43 567
- [Personvernerklæring](#)

Kontakt oss

epost@forskning.no / tlf 22 80 98 90

[Redaksjonen](#) – ansatte

Annonser/stillingsmarked:

Preben Forberg, tlf 413 10 879

Sandakerveien 24 C. Bvøgg D3

De regionale forskningsrondene

Diku – Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning

Fafo

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering

Forsknings- og utviklingsavdelingen, Psykisk helse og rus, Vestre Viken HF

Forsvarets forskningsinstitutt

Framsenteret

Fridtjof Nansens Institutt

GenØk – Senter for biosikkerhet

Handelshøyskolen BI

Havforskningsinstituttet

Høgskolen i Innlandet

Høgskolen i Molde

Høgskolen i Østfold

Høgskolen i Volda

Høgskolen på Vestlandet

Høgskolen Kristiania

Institutt for samfunnsforskning

KS FoU

Kompetanse Norge

Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter KRUS

Meteorologisk institutt

NIBIO

NIKU Norsk institutt for kulturminneforskning

NILU - Norsk institutt for luftforskning

NLA Høgskolen

NMBU - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

NORSØK – Norsk senter for økologisk landbruk

NSD – Norsk senter for forskningsdata

NTNU

Narviksenteret

Nasjonalt kompetansetjeneste for aldring og helse

Nasjonalforeningen for folkehelsen

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)

Nasjonalt senter for e-helseforskning

Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning

Nasjonalt utviklingscenter for barn og unge - NUBU

Nofima

Nokut

Nord universitet

Nordlandsforskning

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Norges Geotekniske Institutt

Norges Handelshøyskole

Norges forskningsråd

Norges geologiske undersøkelse

Norges idrettshøgskole

Norsk Polarinstitutt

Norsk Regnesentral

Veterinærinstituttet
Vitenskapskomiteen for mat og miljø

Powered by Labrador CMS